

Geenikeskustelussa sekoittuvat tunne ja tiede

(Maaseudun Tulevaisuus 20.6.2005)

Tietoa tarjolla vähän ja sekin sekavaa

Geenimuuntelu on alue, josta ei vielä tiedetä kaikkea. Siihen liittyvässä keskustelussa sekoittuvatkin usein tiede, tunne ja ideologia.

Kuluttajille tarjolla oleva tieto on melko vähäistä ja usein sekavaa.

Suomen Kuluttajaliiton juuri julkaisema *Kuluttajan käsikirja* kertoo selkokielellä perustietoa muun muassa geenimuunnellusta ruuasta.

Keskustelun ääriäitää sen sijaan edustaa amerikkalaisen **Jeffrey M. Smithin** kirja *Petoksen siemenet - Voiko kuluttaja luottaa geeniruokaan?* Teoksesta julkaistiin äsken suomenkielinen painos.

Vuonna 2003 ilmestyneessä kirjassa Smith moittii geeniteollisuutta vastuuttomuudesta. Smith esittelee lukuisia elintarviketeollisuuden väärinkäytöksiä ja hurjia tutkimustuloksia.

Muuntogeenit saattaisivat muun muassa aiheuttaa terveysongelmia kuten allergioita. Lisäksi voisi olla mahdollista, että muunnetut bakteerit alkaisivat kasvaa ihmisen elimistössä.

Smith ei itse ole biologi, vaan hänellä on bisnestausta.

Helsingin yliopiston kasvinjalostuksen dosentin **Jussi Tammisolan** mukaan kirja ei perustu tieteeseen. Siinä on haastateltu yksipuolisesti vain kourallista tutkijoita, jotka ovat eri mieltä kuin kymmenet tuhannet muut biologit maailmassa. Tammisola pitää aineistoa aatteellisena luulojen kierrätyksenä ja vanhana kaupunkilegendana.

Ravitsemus- ja elintarvikebioteknologian professori **Atte von Wright** Kuopion yliopiston soveltavan biotekniikan instituutista on samoilla linjoilla.

Turvallisempaa kuin peruna?

Muuntogeenisten elintarvikkeiden ennakoarvointiprosessi on von Wrightin mukaan niin tiukka, että kuluttaja voi luottaa geenimuunneltuihin elintarvikkeisiin jopa enemmän kuin tavallisiin tuotteisiin.

En usko, että esimerkiksi perunaa hyväksyttäisiin markkinoille, jos se tulisi vasta nyt tarkastuksiin uusielintarvikkeena, von Wright sanoo.

Ennakoarvioituista tuotteista tiedetään von Wrightin mukaan enemmän kuin tavanomaisesti risteyttämällä aikaansaaduista.

Säteilytys ja solumyrkyt kuuluvat myös niin sanottuihin perinteisiin keinoihin, joita on käytetty kasvinjalostuksessa noin 50 vuoden ajan. Nämä tekniikat voivat aikaansaada paljon enemmän satunnaisia ja tarkoittamattomia muutoksia kuin geenimuuntelu.

Tuotteita testataan tarkkaan myös Yhdysvalloissa, jossa niitä käytetään paljon enemmän kuin EU:ssa. Yhdysvalloissa ei kuitenkaan ole havaittu kansanterveydellisiä vaikutuksia, vaikka kymmenet miljoonat ihmiset ovat syöneet geenimuunneltua ruokaa toistakymmentä vuotta.

Tuotteet eivät vain marssi markkinoille, vaan ne todella testataan, von Wright kertoo.

Saara Vartiainen